

Feminal

Núm. 47

Barcelona 26 Febrer 1911

UNA DINAMARQUESA EN LES NEUS DE CATALUNYA
RIBES (Mas f.)

FEMINISME Y HUMANITAT

A nostres ohis ha arribat la nova de que's tracta d'organitzar a Barcelona una Lliga de consumidors, obra social avuy molt escampada en les principals ciutats del estranger, y de la que FEMINAL en varis dels seus nombres en 1908 tingué ja ocasió d'ocuparse, mercès a la iniciativa de la culta senyora donya J. Casagamas de Llopió, y més endavant, a propòsit del Congrés Internacional de Lligues socials celebrat a Ginebra.

Mes si la noticia ens ha estat agradosa, per lo qu'enclou una nova iniciativa femenina — tota pietat per les classes proletaries, venint a protegir els qui s'guanyen la vida, del egoisme, de la inhumanitat ò inconsciència y mesquinesa de molts richs, — volem, ab motiu d'aquests nobles propòsits, permèttrens donar nostra modesta tant com sincera opinió, nó per que'ns hagi estat demanada per les persones qui tracten de portar a cap avuy la noble idea iniciada per nostra amable col·laboradora senyora de Llopió, sinó per que creyem cumplir axis nostre deber en aquestes planes, destinades especialment a enaltir y orientar tota obra feta en favor de la dòna, y exida de la dòna.

Al tenir noticia d'aquest nou moviment feminista que's tracta d'iniciar en nostra ciutat, se'ns ha ocorregut meditar sobre les seves probabilitats d'èxit, donat l'esperit encara en formació, d'aquesta terra, hont, si per un costat sembla per demés contraria a tota disciplina y a tot respecte de lo establert, per altre no es encara prou culta ni prou definitivament orientada pera saberse despendre d'alguns atavismes que l'ofeguen y empendre ab tota consciència camins de progrés y de crexensa.

L'esperit eminentment caritatiu de nostra terra, que ab tanta generositat se manifesta devant d'aquelles dissorts que tot d'un cop sobriuen en l'aparent quietut d'un poble, es el mateix esperit qui no ha sabut encara trobar els medis de *prevenir*, en lo que possible sia, moltes altres d'aquexes matexes dissorts y en cambi's dedica a remeyar-les.

Aquí tenim, per exemple, Cases de Maternitat, edificades ab tota esplendidesa; y pera cegos, Asils luxosos com palaus.

El benemèrit Patronat de la Lluyta contra la tuberculosi es incansable pera arribar al fi humanitari de posar els seus sanatoris en forma d'acullir els malalts en les millors condicions d'higiene possible.

El Patronat de l'Agulla procura que les treballadores no manquin de treball en la època de calma...

Mes jo'm permeto preguntar: ¿Quina obra moral prou sòlida y eficaç s'ha fet a Barcelona pera evitar sinó del tot, — qu'axò no es possible, — en gran part, que nexin tantes criatures en les tristes condicions que fan acullirse les mares a la Casa de Maternitat?

¿Quins medis s'ha posat en hora oportuna al alcans dels molts qui son avuy cegos y cegues, pera conservarlos la vista que tants han perduda per manca d'higiene ò excés de fatiga y de dolor?

¿Qui s'ha ocupat d'orientar seriosament la dòna qui viu del seu treball, pera que no sia explotada per aquell a qui beneficia?

¿Quins petits sacrificis d'interès ò de vanitat han estat fets pera evitar a tants treballadors y treballadores la cruel malaltia de la tuberculosi?

Mes aquestes deduccions ens portarien massa lluny y preferim nò apartarnos del tema concret d'aquestes ratlles ò sia de la Lliga de consumidors que's tracta de fundar a Barcelona. A Barcelona hont la vanitat de tantes y tantes dònnes corre generalment parella ab la seva incultura y la seva mesquinesa ò inconsciència... a Barcelona hont les botigues qui ostenten un rètol que digui *Saldos ò Liquidación*... tenen seguretat d'èxit, encara que venguin al mateix preu, ò més car, — com s'han donat cassos, — que altres establiments prou honrats ò prou afortunats pera no haver de valdres de... mirallets de casar aloses...

¡A Barcelona, bona, per més que diguin *tant si la bossa sona com si no sona*, per qu'es la ciutat de lo *barato*... aquest *barato* que's cerca, no ja per unes dignes y respectables rahons d'economia, sinó pera poguer vanitosament cobrirse d'un semblant de luxe y voler tristament fer el paper de quelcom més de lo qu'en realitat som!...

Jo'm demano ¿què vindrà a fer aquí, *actualment*, una

Lliga de consumidors, quan aquests no *saben ni volen* preocuparse — generalment may — de còm ni de quina manera els articles ò'l treball li son oferts, mentres tinguin la *qualitat* d'esser *baratos*?

Donades les condicions especials en que, d'uns anys en aquesta part, ha cambiat la vida barcelonina, sense que — malgrat tot, — hagi pogut afermar-se encara en una orientació definitiva, y especialment no existint seriosos Sindicats, entenem que la formació de les Lligues de compradors es cosa excessivament prematura.

Prenem — pera trobar un exemple, — en el ram femení, el de modistes de vestits, ram totalment desorientat y per demés necessitat d'organización. Ens trobem ab que, al costat d'una bona treballadora qui, a casa d'una modista de fama guanyarà'l màxim de la setmanada que no arribarà pas a quatre duros (haventhi en els grans tallers barcelonins de confeccions, hàbils operaries qui, treballant deu y dotze hores diaries, *al menys*, no guanyen més enllà d'un duro a la setmana), la majoria de les cusidores, *de les que van per les cases*, exigexen *ademés de la manutenció* un jornal que oscila entre 14 y 20 rals. y que comensa a quarts de deu, necessita una hora y mitja ò dues de *descans* y apenes toquen les vuyt del vespre pleguen per que'l *novio* les espera a la cantonada, després d'haverse guanyat molt reposadament — donchs de la feyna *se'n pot fer de més y de menos y no ve d'un jornal*, — quatre ò cinch pessetes y uns esmorsar, dinar berenar y sopar, que solen esser, de bon tros, diferents dels que hauria tingut a casa seva aquella noya.

Mentrestant, infinitat de pobres noyes empleades en els grans tallers, sobre les vetlles, les males condicions d'higiene en que s'hi treballa, el rigorisme exigít per la disciplina ò per el geni de la mestressa, tenen escassament una hora y mitja pera anar a pendre'l poch nutritiu àpat familiar a l'altra banda de Barcelona, fent mitja hora al menys de camí, sota'l sol al estiu ò sota la pluja y'l fret al hivern, per una setmanada de 6 ò 8 pessetes, quan nó de 3 ò 4 id.

D'aquesta falta d'organización y d'equitat ve que de dia en dia les grans modistes veuen desaparèixer llurs oficiales quedant reduhides a valdres d'aprenentes encara poch destres que'ls hi esguerren tant *gènere*.

D'aquí ve també que qualsevol noyeta qui ha estat un any cusint a casa de la Maria de Mataró, a casa de la Miró ò de la Serra ò d'una ò altra de les varies Madames més ò menys autèntiques, se cregui esser ja *prou modista* pera *anar* per les cases y poguer guanyar diariament quatre pessetes y *la vida*, lo qu'es molt més temptador que no pas guanyar setmanalment una miseria a casa de qualsevol de les nostres sacerdotesses de la moda.

Donchs, be... ¿No sembla més lògich que, ans que fundar aquí les Lligues de compradors, que tinch gran por no conseguixin encara avuy, l'èxit que's proposen les seves generoses iniciadores, les dames barcelonines procurin conseguir la reglamentació del treball de la dòna y del seu aprenentatge, dirigintse a les matexes modistes, a les matexes obreres, demostrantlos la necessitat d'associarse, de sindicarse, ja que la unió fa la força pera resistir a tot embat?

Tinch la tristesa de creure que a Barcelona no's troben gayres dames en condicions de caràcter ò de fortuna prou... independents pera cumplir el primer comès de les Lligues de consumidors, axò es: donar la seva clientela a la modista qui pagui *millor* les seves operaries y'ls hi dongui alhora *menos* hores de jornal y cadires més còmodes pera poguer cusir més descansadament.

Aquexes matexes dames... ¿còm se pendrán el seu comès en la benèfica Lliga en ocasió de faltàrlosli el vestit ò'l sombrero en dia y hora esperats, si se'ls dona per excusa que *no's veu en el taller*? O be si'l compte puja forsa més qu'abans, «per que la modista ha de pagar més jornal a les oficiales y aprenentes.» ¿Se faràn càrrech de que'ls toca resignarse y pagar sense discutir?

Com l'espai de que dispo aquí no'm permet avuy allargar més aquestes modestes consideracions, espero seguir-les, ajudant Deu, en el número vinent.

CARME KARR.

LA DONA Y L'AVIACIO

Mlle. Hélène Dutrieu y la seva passatgera

LA vinguda a Barcelona de l'arruxada aviadora francesa, Mlle. Hélène Dutrieu, guanyadora de la Copa Femina a París, en qual ocasió FEMINAL publicà'l seu retrat, ha portat al nostre Aerodrom bon nombre d'elegants barcelonines qui tingueren ocasió d'admirar el coratge y la intel·ligència de Mademoiselle Dutrieu.

Així mateix, y ab aquest motiu, ha estat reservat a nostra ciutat la primera, el disfrutar del curiós y interessant espectacle de veure com dues dones, sense pilot, se llensaven a la conquesta del ayre. Car foren dues joves compatriotes de l'aviadora, les qui compartiren els seus perills y ocuparen un lloch, una després de l'altra, en el biplà de la avuy ja il·lustre aviadora.

Les impressions de llur viatge aeri que després donaren les passatgeres, foren agradoses, queixantse únicament del fret ressentit en aquelles altures.

Mlle. Maud, passatgera del biplà de Mlle. Dutrieu

Les barcelonines al aerodrom. — (Ballell f.)

SPORTS DE NEU AL PIRINEU CATALA

Preparantse per les carreres — (Cabot f.)

ELS sports hivernenchs, modestament iniciats per el Centre Excursionista de Catalunya fa tres anys, han acabat per constituir un dels més grans atractius del hivern en nostra terra, y cad'any ha augmentat considerablement l'estol de gentils barcelonines, qui dexant la confortable y tebia vida de la capital, fugen vers les geleres pirinenques, y allí, vestint el trajo d'excursionista nòrdica, s'entreguen als higiènichs sports que'ls brinden la neu y'l glas, ben provistes de luges, skis y patins,

En plena carrera — (Cabot f.)

ab els qu'evolucionen graciosa y alegrement sobre les grans planuries blanques y les nevades vertents de la vall de Ribas.

La setmana dels sports d'hivern, d'enguany, ha estat realment soperba, sentint que l'espai de que disposem no'ns permeti entrar en descripcions, qui, d'altra part, han tingut en *La Veu de Catalunya* un fidelíssim redactor en don J. Elías Juncosa (Corredisses) el tan conegut sportmann.

La nostra coberta s'embelleix avuy ab la gentil figura de Mada-

Un repòs en la neu — (Mas f.)

Cursa de luges — (Cabot f.)

Les lluytadores reposant — (Mas f.)

Una vencedora en la cursa de skis — (Mas f.)

me Shankée, primer premi del Concurs de skis, haventne guanyat el segon la senyoreta Montserrat Matheu-Sadó.

En el Concurs de Luges, la Copa (primer premi) fou adjudicada a la senyoreta Cubiló, seguintla en ordre de premis les senyoretas Eva Morral, Pilar Savall, Mercè Amat, Olga Emborg y María Guarro. Y sense comptar les tan coratjoses sportwomen, bon estol de dames y damiseles de la bona societat barcelonina prengueren part a la excursió. Entre elles recordem les senyores y senyoretas Gloria Bulbena, María Rusiñol, Margarita Canal, Miquel, Miquel de Bonastre, Brugués, Savall, Fontrodona, Gabriela Lòpez, Tru-

La sortida d'una luja — (Cabot f.)

jillo de Carbó, senyora de Quesada, etz., etz.

Com a digne complement d'aquexes festes sportives, el Centre Excursionista de Catalunya volgué celebrar el seu èxit ab un banquet qui, el diumenge día 18 del corrent, reuní en l'Hotel Buenos-Aires de Vallvidrera uns 150 comensals qui, després de comentar festosament les peripècies de la setmana sportiva de Ribas, s'encoratjaven uns a altres pera que l'any vinent sien les festes encara més lluhides, ab ocasió de disputarse la Copa oferta per don Eusebi Bertrand y Serra, diputat per Puigcerdà y entusiasta soci del Centre Excursionista de Catalunya. — X. P.

El dinar a Vallvidrera — (Xavier Parés f.)

BARCELONINES

senyoreta Josefa Herrera
dexeble de la distingida professora donya Carme Serra, premiades en el Certamen Nacional de Pedagogia per llurs notables treballs

Les joves professores
y
senyoreta Carme Montaner

BRINDIS EPITALAMICH

(en les noces de mos estimats amichs en Pau Miracle y na Gloria Tomás)

Suau espargeix la seva flayre
la flor volguda del amor
entorn del vas qu'axeco enlayre,
vessant de vi escumejador,

per desitjarvos que vos siguin
ben curts els jorns per estimar
y que per sempre'ls cors estiguin
tan acoblats com al altar.

Tal com aucelles cantadores
que fan son niu mirant al cel,
com papallones voltadores,
com les abelles, raigs de mel,

sou l'eternal, gentil parella
que, reprenent lo foch sagrat,
fa, per l'amor, la marayella
de renovar l'humanitat.

Fèu via junts: les mans plegades
y'l cor encès, sense récel
de les sagetes metxinades
ni l'amargura de la fel.

Si la gropada vos detura,
vos portarèu dintre'l redós;
si vos combat la desventura,
en vostre si serà'l repòs.

La vostra llar, espay demana
per altres fochs que s'encendrán;
l'arbre que sou, ja sent l'ufana
de les brancades que vindrán.

Com no seré ja en aquell dia,
dexèu que begui somniador
per l'amerosa tardania
de vostres tendres noces d'or.

FREDERICH RAHOLA.

Donya Gloria Tomás y don Pau Miracle — (Napoleon f.)

UNA NOTABLE MINIATURISTA

HÈUSAQUÌ un art, el de la miniatura, essencialment femení per lo qu'es minuciós, delicat y gentil, y que posseheix ab tanta mestria la simpàtica artista que'ns ocupa, D.ª Francisca Ponce de Leon de Resalt, una bella y graciosa filla d'aquella terra de sol y de flors, que solen reivindicar sos fills com patria de la Verge Maria.

Esposa d'un artista de tant mèrit com modestia, la senyora Ponce de Leon, qui comensà per esser una dexebla del senyor Resalt, acabant pera devenir sa companya, es ella també un exquisit temperament de pintora.

Cal conèixer les seves obres pera ferse càrrech de la finesa, de la delicadesa y fervor ab que minia les fotografies, fins les més velades, y acaba pera ferne uns exquisits models de semblansa y de veritat en els detalls. De l'obra del fotògraf, no en resta més que la línia primera, donchs ella dona color al iris dels ulls, ab un acert mara-

Francisca Ponce de Leon de Resalt

vellós; ella sab matisar l'or, el bronze y l'èban dels rulls, fent-los sedosos y lleugers; plega ab dolcesa'ls satins, les gasses y'ls velluts, y texeix les randes ab filigranes maravolloses.

Les carns prenen morbideses palpitantes, les flors s'animen, els tapissos floreixen, y entre'ls llavis rosats per la sanch, papellonegen els somriures.

Rares vegades pot la veritat trobar intèrpretes tan sincers com la delicada artista que'ns ocupa, y a la que FEMINAL augura grans èxits en la bella tasca empresa per ella en el seu petit taller del carrer d'Erzegovina, de Sant Gervasi, hont divideix son temps entre'ls seus devers d'esposa y de mare, y'l seu art, qu'adora com un tresor que la Providencia ha confiat a ses mans de fada.

Benvinguda entre nosaltres la simpàtica miniaturista andalusa, y sílali la terra catalana hospitalaria y generosa y amable com se mereix Francisca Ponce de Leon.

DUES CELEBRES ACTRIUS

DEL TEATRE MODERN ITALIA

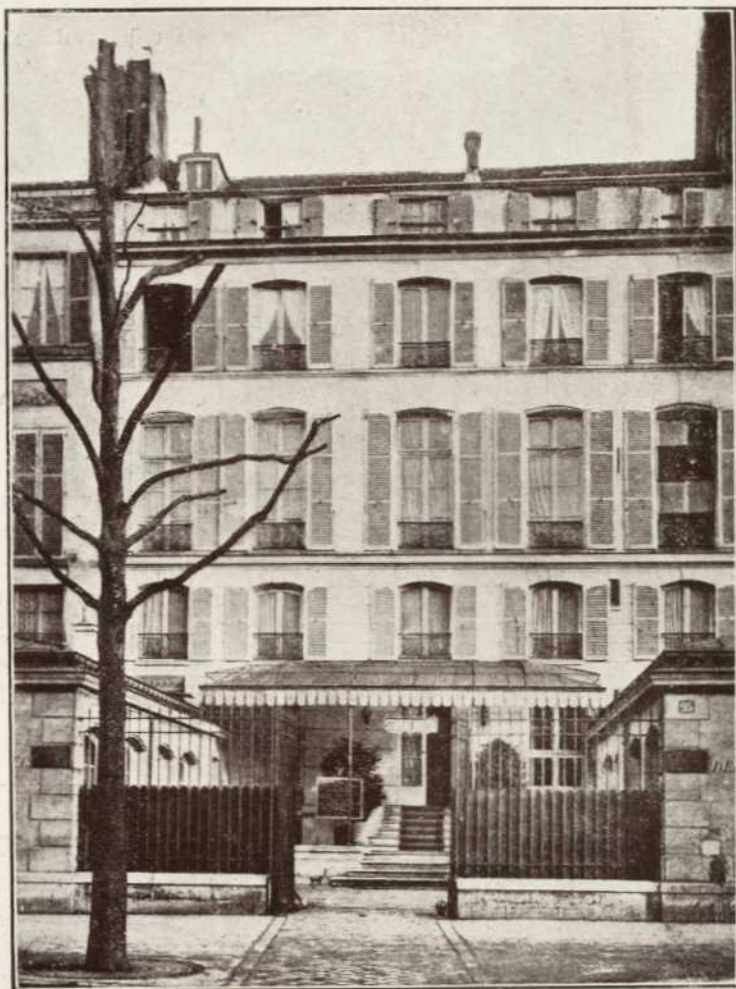

Hebe Porro Guasti

Teresa Severi

Associació cristiana Anglo-americana pera noyes-estudiantes "STUDENT-UNION"

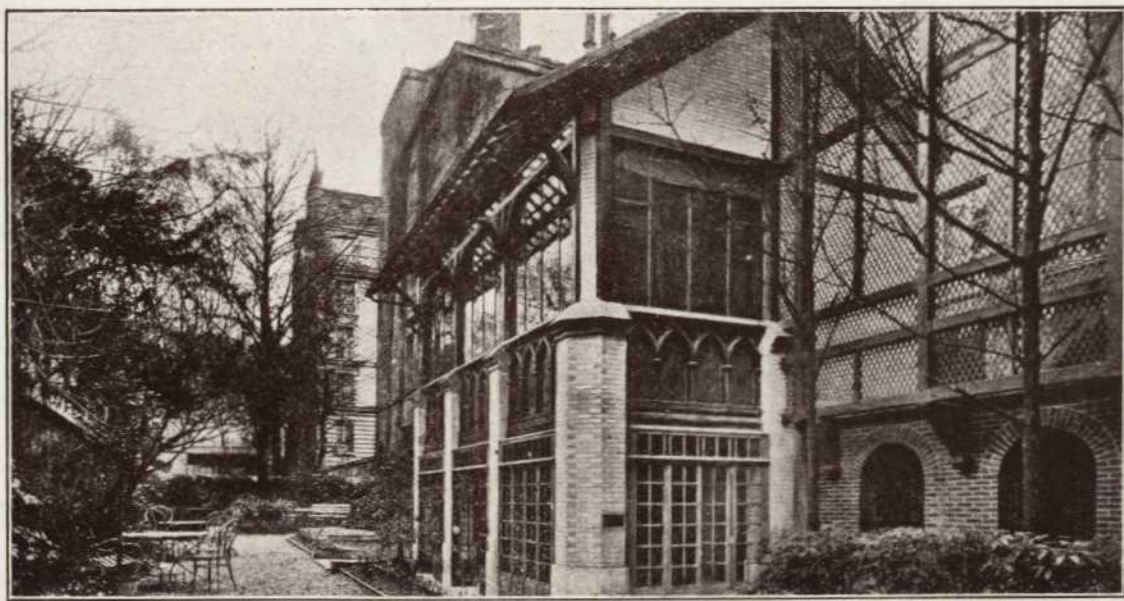

L'Hotel en el Boulevard Saint Michel

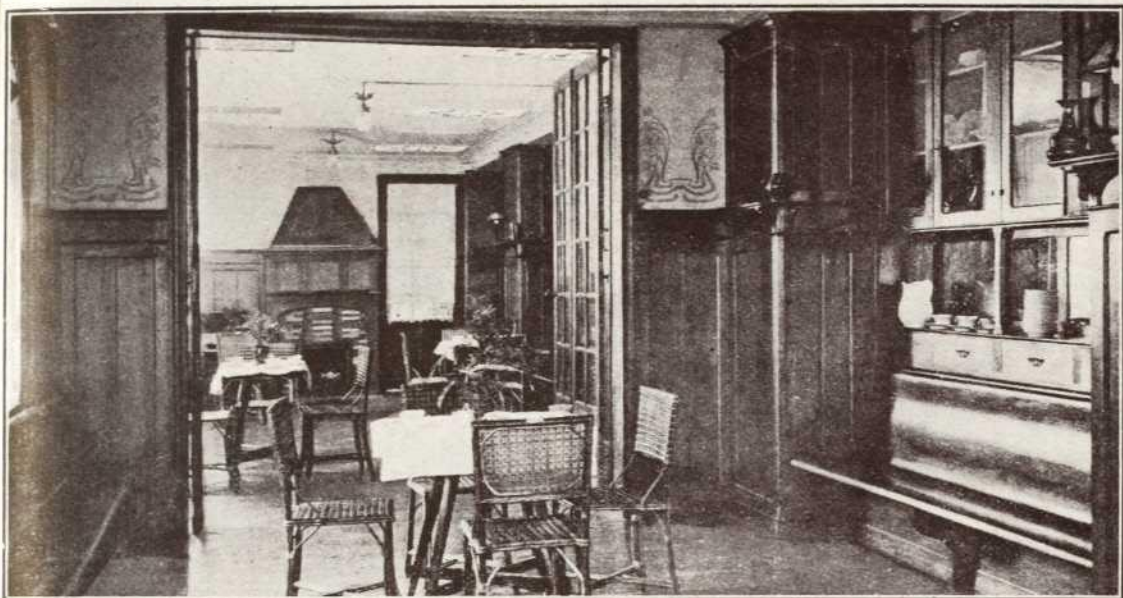
A París, centre hont convergexen totes les iniciatives de cultura y de protecció pera la dòna, fou fundada en Febrer de 1904, la benemèrita associació de que'ns ocupem avuy, per lo que, — dexant de banda la religió que professen la gran majoria de les seves associades, — pot servir d'exemple a les iniciatives femenines en nostra terra.

El gran nombre de noyes angleses y americanes que l'afany d'estudis de tota mena porta de dia en día a la capital francesa, imposà la necessitat d'una solidaritat femenina pera conèxerse y ajudar-se, a totes aquelles estrangeres; y modestament la «Student-Union» ò sia «La Unió de estudiantes», s'inicià l'any 1904 en un pis de la rue de Turin.

En poch temps, l'associació cresqué d'una manera extraordinaria, ajudada per la filantropia d'una dama nort-americana de gran cor y d'envejable fortuna, Mrs. Hoff; y lo qu'en 1906 no

Les galeries del Hotel

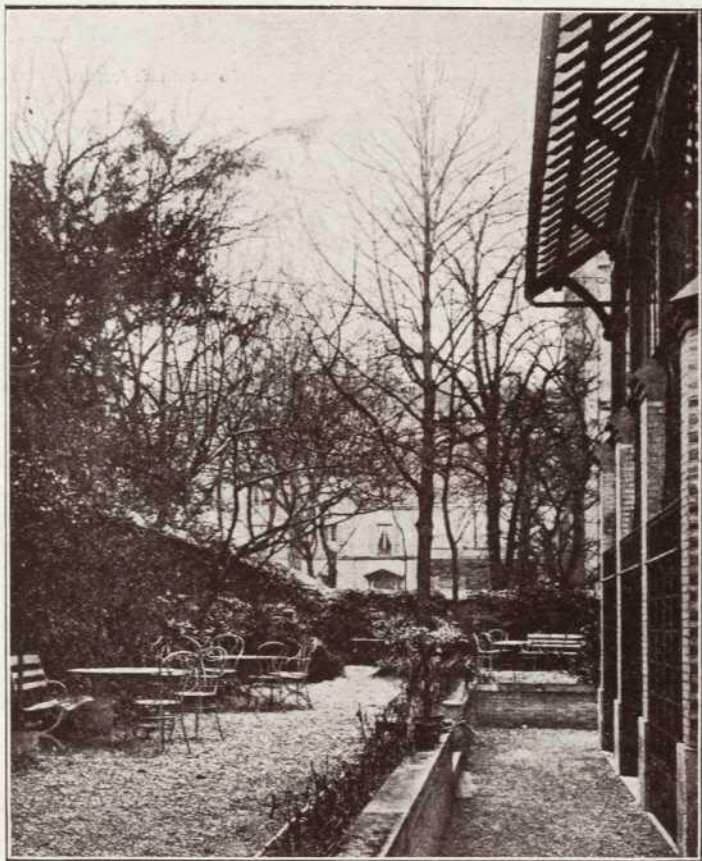
Les sales de thè

era més qu'una mena de cercle de reunió y lloch de conexença de les noyes estudiantes d'una matexa patria, es devingut en 1910 una associació admirablement constituïda, forta, útil, comptant ab un hermós edifici de propietat, en el que, si be no s'hi poden encara avuy hostatjar més enllà d'una trentena de pensionistes, en cambi compta ab més de 1.400 associades, entre les actives y les protectores, associades qui, les primeres, fòra'l dormir y les hores de classe en les Universitats, Acadèmies, Instituts, etz., viuen en la «Student-Union», hont si no penetren els homes que no sien professors ò conferenciants, en cambi tenen tota llibertat de rebre les seves amigues, y mitjansant un augment insignificant de preu, convidarles a llur taula.

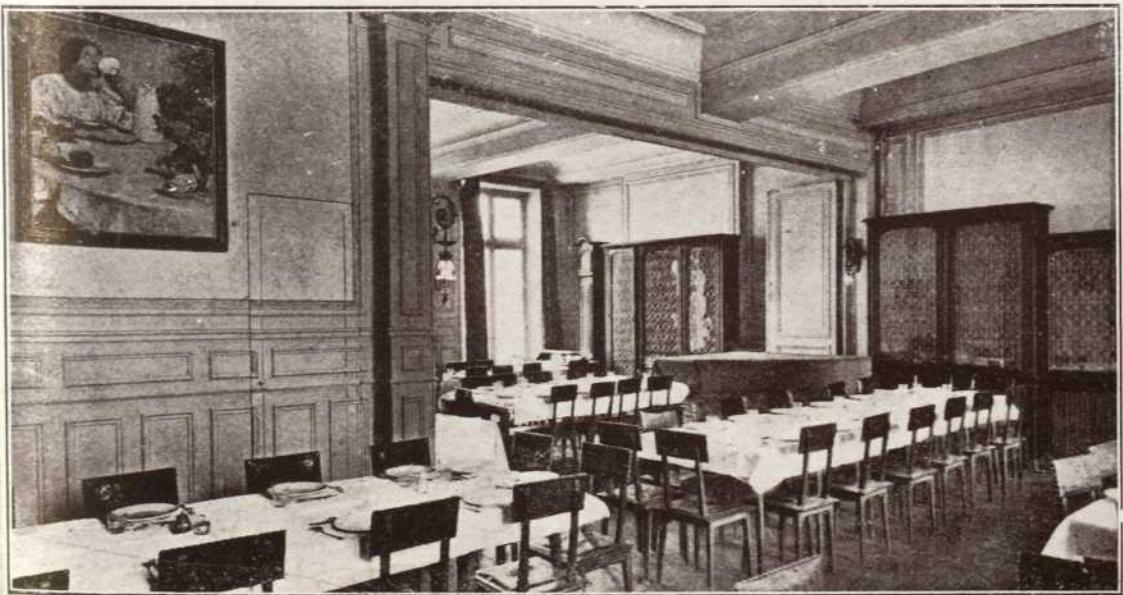
La «Student-Union» té una important biblioteca, sales d'estudi y de conversació, sales de thè, de música y de festes, tallers y dispensari, enfermeria y una sala de conferencies, en la que varis dies a la setmana alternen els més importants conferenciants de París.

Les senyoretes no associades paguen una quota de cinch franchs pera tenir el dret d'assistir a 6 d'aquestes conferencies.

Sovint s'organisen grupus excursionistes, en els que, mitjansant una petita retribució, les associades y adherides a la «Student-Union», reben lliçons y conferencies en els llocs

El jardí

El menjador

de que tracten aquestes: monuments, residències, castells històrics, etz., etz.

La quota mensual de les associades es de tres franchs al mes, y'ls àpats, molt cuydats y abundants, son de 1 a 1'50 franchs com a màxim.

En 1910 la «Student-Union» comptava unes 1460 associades, classificades en les següents nacionalitats: angleses, 690; americanes, 136;

armenianes, 3; austriacques, 5; alemanyes, 4; franceses, 208; belgues, 61; gregues, 1; húngares, 1; italianes, 2; poloneses, 3; perses, 1; russes, 1; escandinaves, 27; espanyoles, 1; suïsses, 8; rumanes, 1; siries, 1; daneses, 4.

Una important oficina d'informació, col·locacions, serveys, protecció, etz., etz., es oberta sempre a les associades, qui difícilment se troben per aquest medi sense re-

Una sala de lectura

cursos ni treball quan ho necessiten.

Les nombroses y seguides relacions entre les joves estudiantes, els son d'immensa utilitat, tant pera llurs estudis d'arts, de llengues, de ciencies, pedagogia, historia, etz., com pera'l pervindre.

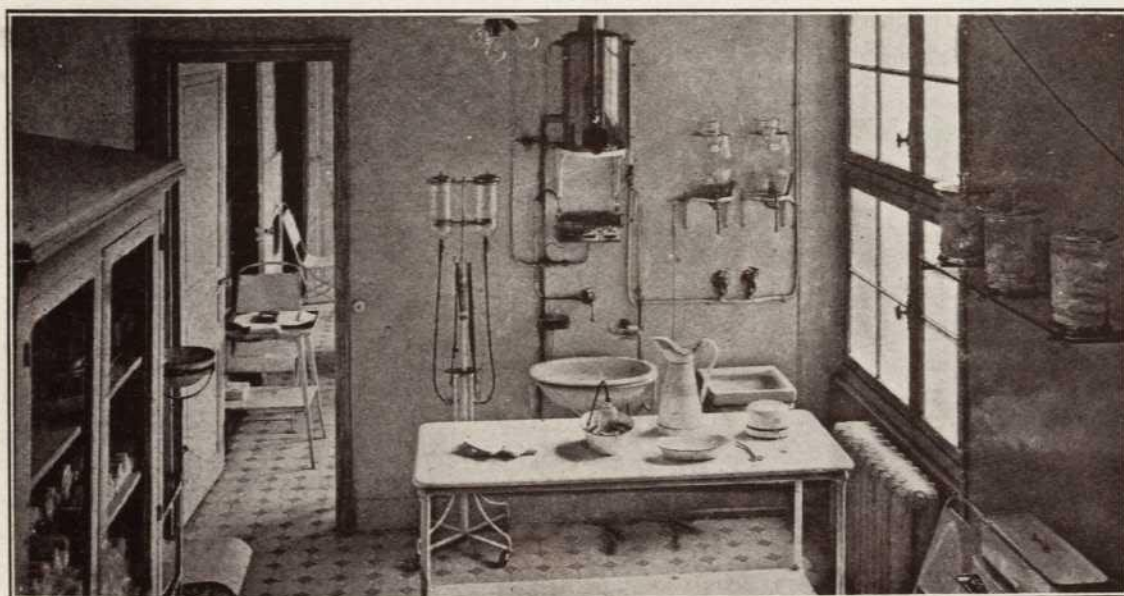
Una amable unió existeix entre les associades qui, lluny de llur patria, ò privades de familia, troben en «Student-Union», caliu de llar y de familia,

bones y útils relacions y un bell redós en llur existencia d'exilades.

Les families d'aquelles joves estudiantes, a qui les necessitats de la existencia ò'l desitx de possehir conexements especials, porten a expatriarse, saben que la «Student-Union» es pera llurs filles quelcom que no'ls fa trobar tant en manca la afecció familiar, y'ls serveix de protecció en aquell redós, que'ls es un poch de patria.

Un angle de la sala de conversació y conferencies

El dispensari

Com aquesta fundació tan útil pera la dòna, n'existexen d'altres a París, de les que'ns ocuparem per torn, al objecte de qu'en l'esperit de les dones catalanes se vagin obrint pàs les necessitats socials a que's troben abocades en nostra capital un sens nombre de noyes forasteres que venen a Barcelona en cerca de conexements que no poden adquirir en les viles y viletes provincianes.

Final

ALPESTRE

(A MA ESTIMADA AMIGA MERCÉ FARELL SOLER)

POESIA DE APELES MESTRES — MÚSICA DE MERCE VILA RAVENTÓS

Mercé Vila Raventós

Alegre.

lieuger

CANT

PIANO

Dalt de la Jung-frau, vo-ra del cel

Ped.

blau, tin-dràs un pa-lau en ca-da ne-ve-ra. Quan de tart en tart y a-vi-vant l'es-guart pas-sa-rà l'i-sart, sor-ti-ré a cas

Ped.

expressiu

-se-ra. Tin-dràs un mi-rall en el blanch cris-tall que mon-ta-nya a-vall ex-ten-la ge-la-da, y un con-cert ge-gant for-ma-rà ab ton

cresc.

cant l'e-co pal-pi-tant de la fon-da-la-da Tin-dràs un tre-sor d'e-del-weis en flor; les es-tre-lles

pp

d'or tin-dràs per llan-ter-nes. Vi-na a la Jung-frau, vo-ra del cel blau, a go-sar en pau de les neus e-ter-nes

f

DE LES MEMORIES DEL AVI

Narració pera'ls petits

PER què soch ayguader, me pregunteu, maynada? Ara ho sabreu.

Seyeu aquí, vora meu; es bona hora, l'hora baxa pera ohir rondalles, mentres canten els grills ¿oy?

La qu'avuy vaig a contarvos es una historia; escoltèula be, petits, y qu'us sia d'ensenyansa.

En aquell temps (¡contèu si'n fa d'anys, maynada!) jo era un marrech petit axís... trempat com una baldufa y axerit com una cuareta. Aquest nas tan regrós que veyeu ara, més brú qu'un nus de cep, era aleshores com un cigronet, sempitern guaytador de les aurenates; y ab gran desesper de la mare, duya la tossuda ceba sempre al vent, fentme tenir axís extranya retiransa a un aucell de cúa enravenxinada.

En aquells temps, també, era ben diferenta aquesta terra. Aquexes exteses de vinyes qu'ara us encanten y omplen els cellers de llurs riqueses, no eren altra cosa que boscos habitats per aucells, conills y esquiroles.

Y a casa, allavores, erem pobres, molt pobres; en tanta de manera, qu'haviem d'anar a cercar el vi al poble, de dos en dos porrons. Era jo, l' més marrech de la colla, l'encarregat del viatge a Sant Pons sempre que convenia.

Passant pel dret al torrent de la Rovira, poch que hi havia més d'un quart de casa al poble, sinó que jo, badoch de mena, m'entretenia arreu, sobretot en la font del Rossinyol, al bell fons del torrent, vora'l camí que'l travessava.

Cada cop que tornava del poble hi feya la reposadeta allí, ara furgant per les verdisses a veure si atrapava qualche niu ò alguna maduxera; ara agenollat davant del bassal de la font perseguint els capgrossos que hi cohejaven de valent.

Y sobretot ¡oh maynada! era perque aquell era'l lloch hont perpetuava una malifeta de la que tanta dura memoria'm resta, malgrat els anys qu'han passat.

El vi de ca'l Met era un bon vi y m'agradava. Y tan bo n'era y m'agradava tant, qu'al tombar la darrera casa del poble, quan estava segur de que ningú'm podia veure, xucla que xucla, m'amorrava a l'ampolla y l'alleugería d'uns quants glops.

A primeries la mare rondinava, alsant l'ampolla enlayre:

— Me sembla que'l lladre d'en Met no't dona la mesura. ¡Ja'm sentirà diumenge, si a Deu plau! ¡Es clar! Com que son criatures, no s'hi fixen; has d'obrir l'ull Tonet ¿sents?... Per que tu no te'l beus pas pel camí ¿oy? Mira que si jo ho sabia...

— Y ara, mare!... ¡Nó, nó! —

Ja ho veyeu, ¡maynada! fins tenia la barra de mentirli a la mare, ¡pobra dòna! ¡Deu l'haja perdonada!

Més endavant, la mare comprà un porró, un gros porró de vidre vert ab el que jo m'assentava demunt del bancal de la font; y'n voleu de traguets y traguets de vi novell que'm feya unes pessigolletes d'allò més agradoses a la gargamella! Y després... cop d'acabar d'omplir el porró d'aygua. En essent a casa la mare tornava a miràrsel rondinant:

— ¡Ay carat que't foy! ¡Mirèu qu'es molt axò! ¡Aqueix Met es l'home més lladregot de la terra! Ara prou te

dona la mesura d'ensà que m'he exclamat, però'l fa massa cristià, tant mateix... ¡Veuràs, veuràs, diumenge! ¡ja cal que s'amanexi les orelles! —

Y efectivament; en arribant la festa, la mare exint de missa feya cap a ca'l Met, tot plegant la caputxa en un mocador d'herbes que feya olor de pomes velles.

A ca'l Met s'hi trobaven altres dònes que s'exclamaven pel mateix; lo qu'a mi m'aconhortava forsa, com podeu pensar.

Entre totes movien un escàndol al taberner, mes com aquest també'l batejava'l ví, — pel seu compte, — a frech de bocoy, reya com un beneyt sacsejant la panxa rodanxona, y's treya les cridaneres del davant ab quatre bromes groxudes.

Y jo anava seguint els meus traguets alegroys, allà sota la roureda de la font, y fins havia acabat per fer cantarelles ab el xerriqueig — que m'entrava gola avall, — pera estrafer als aucells.

Emperò, fillets de Deu, el bon temps s'acaba, y'l meu tingué fi ab una tamborinada de la que'm resta'l recort ben viu encara, y axò que ja hi han passat pel demunt més de cinch dotzenes d'anys.

Vètaquí qu'un día varen baxar a casa, desde'l cingle de Sant Macià una colla de cassadors que varen demanar menjar y beure.

Jo m'estava com estabornit de tan soroll y de tan bella gentada a casa nostra, passejantme pel barri entremetx dels gossos de tota mena que rondaven per allí, el nas en terra y la cúa enlayre espantant l'aviram, quan sento que la mare'm crida, y donantme dues ampolles ben blanques, me posà als dits unes quantes monedes de plata, dientme:

— Cúyta, Tonet; baxa al poble y dígas al Met que t'ompli aquexes dues ampolles d'ayguardent d'anís. Y que no t'entretenguis pel camí, ¿oy? Si enllestexes, hi haurà dos quartos pera tu. —

¡Dos quartos!... ¡Te foy! ¡dos quartos! Si jo per un xavo feya quinze tamborelles seguides pera fer riure'l senyor rector, les tardes que pujava a casa... ¡Dos quartos! ¡Què no haguera fet jo per dos quartos!

Més llest qu'una dayna, jo que'm dexo'ls esclòps sota la figuera, y comes ajudèume! M'haviau de veure córrer, maynada; ¡allò era volar! Mos peus semblava que tinguessin ales, y'ls talons gayrebé m'hagueren tocat l'esquena si no s'haguessin deturat més avallat, de tan grassó qu'estava.

Vaig atravessar el torrent en un dir Jesús, sense escoltarme als meus amichs els rossinyols de la font, qui semblava que'm cridessin com ressentits pel poch cas que d'ells jo feya.

Y d'una correguda vaig arribar a ca'l Met.

Plenes les ampolles d'un ayguardent que feya una olor ¡més rebona! reprenguí'l camí de casa, però més a poch a poch, no fos cas que se'm petés alguna ampolla.

¡Ay, y quina bona oloreta de matafaluga que feya aquell diastre de begudal!

Al arribar abaix, al torrent hont l'ombra era més fresca, després de la soleyada del plà que m'havia abrusat, jo'm sentia la gola més seca qu'un tap de suro nou.

Fillets... estava cansat y m'assentí sota'ls roures. L'aygua de la font remorejava y'm feya més set encara

Lluís Vidal

de vèurela... Emperò... la veritat... ¡aygua sola!... ¿Y per què no fer uns quants traguets abans?... Pochs: quatre ò cinch de cada ampolla; ab el meu sistema d'afegirhi aygua, ¿vés qui ho havia de conèixer? Encara menys qu'ab el ví.

Vaig resistir bona estona la temptació... ¡emperò si feya tanta calor!... ¡si tenia tanta set!... Y jo no n'havia tastat may encara d'ayguardent... ¡Bah!...

¡Ay Jesús Deu meu! quan hi penso, maynada, encara'm sembla que sento aquella cohentor a la gargamella... mes ¡quina cohentor més agradosa, a pesar de la tossera que'm va entrar y qu'aviat me va passar ab aygua fresca!

M'agradava l'ayguardent. ¡Tafoy si m'agradava! ¡potser més

y tot! que'l ví novell, vès! Cinch, sis traguets de cada ampolla, y després a acabarles d'omplir d'aygua pera que no's conegués la malifeta.

¿Rieu, maynada?... rieu per que vosaltres ja n'heu begut algun cop d'ayguardent ab aygua, ¿oy?... Mes jo, aleshores, no riguí pas.

¡Ay, Santa bona Maria!... Vaig restarne espelmat. ¿Còm podia esser que dues coses iguals de color, l'aygua y l'ayguardent, al barrejar-se's tornessin de tots colors, blaves, grogues, vermelles, fins a semblar aygua de sabó?...

Allò debía esser art de bruxeria... Prou vaig sacsejar les ampolles... com més hi feya, més hi perdía... y'l temps passava, y comensava a sentir com si tot de llumenetes me pampalluguegessin devant dels ulls.

No sabia pas còm ferho... Alguns apuros he passat durant ma vida, emperò us asseguro que cap d'ells m'ha semblat tan regròs com aquell.

¿Què dirien a casa?... ¡La mare, el pare, el padrí!... Els cassadors que m'esperaven?...

Y després de molt rumiar, malehint la blancor blavosa de les ampolles, sense trobar manera d'arreglar les coses, vaig alsarme del brançal hont m'havia assentat, penjant de cames, la testa cota; y allunyantme de la font, reprenguí'l camí de casa.

Emperò les pampallugues no'm dexaven anar al dret; una forsa misteriosa m'apartava cap als esbarsers y les pruneres bordes.

Tot de llumenetes me voltaven devant els ulls, y'm semblava que perdía l'esma: allò no era'l camí de casa... y girant cúa, vaig tornarme a trobar altre cop vora la font del Rossinyol.

¡Y quina set tenia!... ¡Y quin mareig y enterboliment! Si ja no veyia res, res més que tot de rodones lluminoses, que me'n feyen anar de tort... Tenia basca, són, mal de cap. Els dos quartos, les llumenetes, les ampolles embruxades, la mare, els cassadors, el padrí, el Met... la colla de gossos que'm passaven per sobre, tot ballava... y tot plegat, res; res més qu'una tranquila cantarella de rossinyols y de cardines.

Fins crech que vaig anar coix uns quants dies de les patacades que vaig rebre, y solament l'endemà vaig donarme compte del que m'havia passat.

Veyent que jo no tornava, el pare va arribarse fins al torrent, trobantme adormit com una soca al costat de les dues ampolles reveladores.

No sé si may debia haverse enrabiad tant com aquell día'l pare; sols puch dirvos que la tamborinada'm va caure de valent al demunt.

Ja se'm va despertar la mona, us ho asseguro...

Y la tornada al Mas darrera'l pare qui duya les ampolles, jo somicant com un bedell, sentint apenes les reflexions que se'm feya; com qu'encara tot ho veyia tèrbol y'l mareig no'm dexava pas...

Tothom era fóra al barri. Algun dels cassadors estava furiós dient que jo faria una mala fi; altres reyen per les butxaques. ¡Ay, Senyor! y quina cara de bona gent que feyen aquests.

Qui'm feu més por fou el padrí, qui se'n vingué cap a mi alsant el gayato:

— ¡Ah! murri, murri, — feu ab la cara tan trista com may li havia vista, — si axís comenses, seràs un borratxo tota ta vida. —

Allavors vaig arrencar a córrer cap a la pallissa y un cop allí, com un gat, esgarrapant la palla, vaig enfilarme fins dalt de tot; ab el dit podia tocar els nius d'aurenets que s'arrapaven al sostre, però no estava per nius. Altre cop la gola'm cremava; les llumenetes tornaven a ballar dances de tots colors y's tornaven com espines que'm punxessin els polsos; el meu cap parexia que's tornés gros com un rabaquet, y'm sentia una bola que'm pujava y baxava del ventrell a la gargamella.

A la fi... suant com un dallayre y ab unes ansies de agonía, va venir... la tarrabastada... Y després un gran

aquietament que'm feu dexarme anar com un animal cansat demunt la palla...

Llustrejava quan les aurenets comensaren a omplir la pallisa de xiscles y voladuries.

Al dexondirme vaig restar bella estona rumiant el per què'm trobava allí en aquella hora.

Y un altre esglay me va sobtar... ¡Jo havia passat la nit fóra de casal ¡Ay, Senyor, Senyor!... ¡Quin'altra se me n'esperava, Santa bona Maria!

En axò, va semblarme sentir soroll a l'era; y guaytant per l'ull de bou, vegi'l padrí, el bon padrí que m'estimava tant, qui anava amunt y avall de l'era, devant de la pallissa, com vigilant ma sortida.

La cara del avi era trista encara, y en mon cervell de nin, hi entrà, al veure aquella tristesa, una gran resolució.

Nó: jo no ho seria un borratxo. May més, may més.

¡Borratxo! ¡Oh! jo'm vaig recordar del Joan de ca'n Pruna que sempre ho estava de borratxo fins un día en que va clavar una ganivetada a son germà, y anà a parar a presidi.

Y del gabaig de la barraca de la mina...

¡Nó! ¡nó! Aquells homes eren dolents, y jo volia no esserho. El gabaig era lleig, pelut, embrutit; malmestia a cops la pobra de la seva dòna que sovint baxava a cantarho a la mare.

Aquell homenot esparverava tot el poble ab sos crits y cantades. Quan el padrí havia estat jutge, dos vegades lo va fer tancar a la presó y jo l'hi havia anat a veure pels forats de la porta, ab companys meus... y'ns havia fet molta por ab aquelles barbes d'esbarser, el nas com una auberginia sota la gorra de pell, y aquelles manasses peludes de mala bestia. Duya samarra roja, y dintre unes botes altes, aquelles calces tan amples, que la mare'm deya qu'allí hi ficaven els gabatxos la canalla pera menjàrsela.

D'aquell día havia estat pera mi'l gabaig el més gran dels papus, y encara no'l sentia d'una hora lluny baxar de la mina bramant aquell terrible:

«Allons enfants de la Patrie...»

que ja cuytava a amagarme.

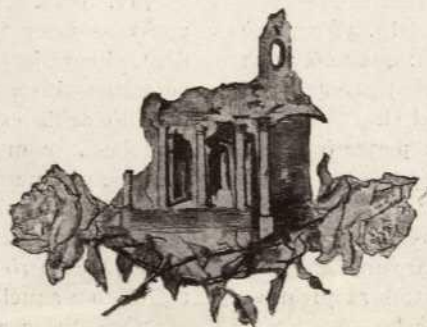
Nó, nó, jo no ho seria pas com aquell home, per que may més volia tastarne d'ayguardent ni de ví, ni res d'allò qu'emborratxés.

Jo seria un bon home com el pare, com aquell padrí tan bondadós, qui després d'haver ohit ma confessió y'ls meus propòsits, va endressarme una rialleta, y donantme una patacadeta'm digué ab una veu qu'encar me sembla sentir:

— ¡Au, vés, Tonet! y que te'n recordis! —

Y com me n'he recordat sempre, heusho aquí, maynada, per que soch ayguader.

JOANA ROMEU.

ELS NOSTRES PETITS

¡Juli! ¡juli!

La colla dels ben plantats

Les «nurses»

Un conciliàbul de les mares de la patria

UN RALLY - PAPER A SANTA PERPETUA DE LA MOGUDA

Entrant al bosch

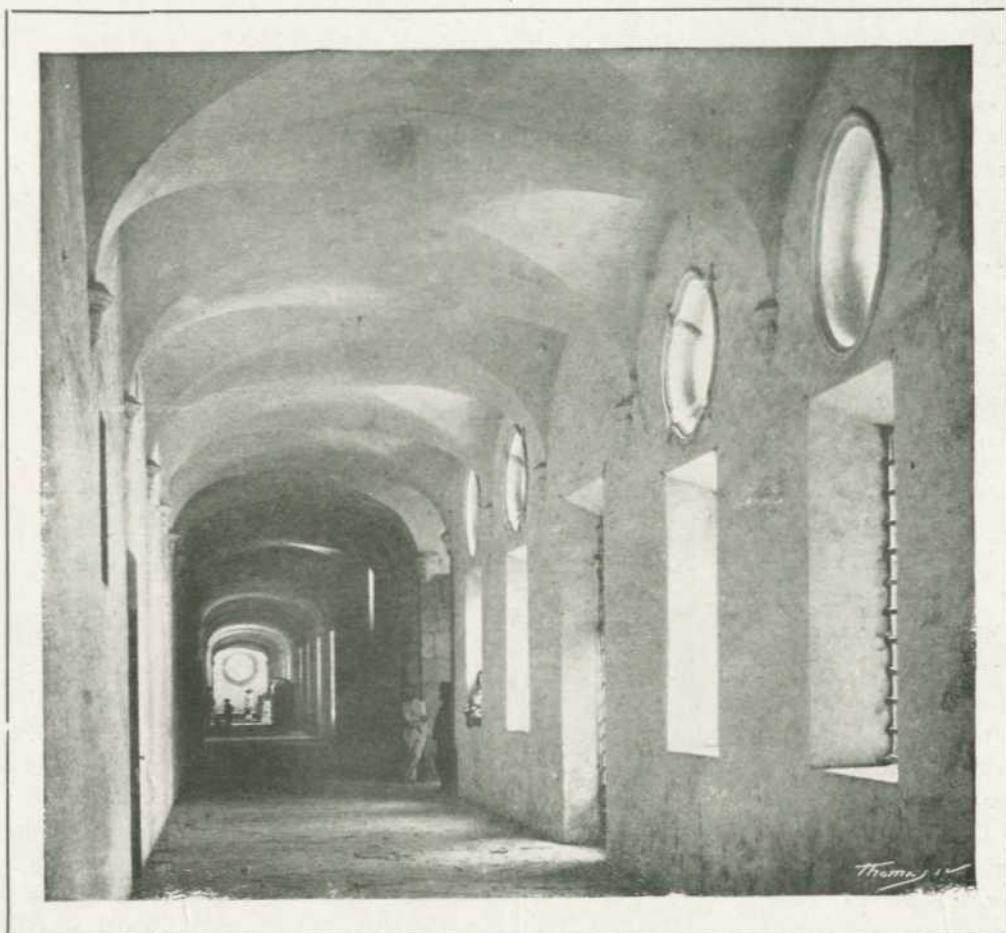
Les senyoretes excursionistes reposant en la finca del Marquès de Comillas

DE LA ILLA DAURADA

A B motiu de s'estada a Mallorca de s'eminent pianista Wanda Landowska y haver passat per Valldemosa, desitjosa de conèixer es lloch qu'immortalisà es seu compatriota Chopin, més que pera rendir homenatge a s'hermosura de sa naturalesa que de manera tan soberbia ha embellit aquesta campinya, s'han axecat varis projectes, molt llohables per cert, però que desgraciadament no crech que's duguin a efecte. N'im-

art, bell y gran, ja feu un modest programa contant ab elements conreudors de sa música, poesia y literatura; mes no trobant eco, abandonà sa idea de qu'aquesta Cartoxa rendís justíssim obsequi a n'es que fou es seu hoste l'any 1838.

Sa segona vegada que vaig tenir s'honor de que FEMINAL admetés sa meva modesta firma en ses planes, ja donava com a cosa probable sa colocació d'una làpida

El corredor de la Cartoxa de Valldemosa

prendrà com a n'es atlots, que quan s'acosta sa festa de la Beata per tot arreu se sent

¿Sor Tomaseta, hont sou?

des Carro Triomfal, y vuyt dies després ja domina en l'ambient el «Garrotín» ò sa cansó més en boga.

Ses llàgrimes que derramà na Wanda demunt es teclat des Pleyel que guarda sa senyora Viuda Canut, teclat que recorregueren ses febrores mans des romàntich polach, han dexondit s'entusiasme vers es sublim compositor, y han ressucitat es propòsit de rendir tribut a n'es festejat pel món enter pera commemorar es seu centenari. Si per una d'aquelles casualitats se verifica, ab més ò menos èxit, haurèm arribat un poch tart, y ab honor a sa veritat, més que a s'entusiasme propi, a s'exquisida pianista ho deurèm.

Aquest estiu passat, un admirador de tot lo qu'es

dedicada a Chopin, que's tractava d'adossar a sa cel·la per ell habitada. Avuy torna a insistir es «Foment des Turisme» en lo mateix, y fins y tot recorda sa idea des mestre Albéniz, que fou d'erigirli un monument.

Si es meu aplaudiment servís de qualche cosa, no'm cansaria de tributarlo, però com sé que mans blanques fan poch renou, dexo ses meves quietes, esperant ab impaciencia que fructifiqui sa llevar escampada y no faltin entusiastes que cooperin per ferla granar.

Una cosa'm crida s'atenció; y es es veure s'aplom ab que parlen de sa cel·la qu'habità es notable compositor. En ella volen posar sa làpida; en ella indiquen pera convertir-la en Museu Chopin y transformar-la en objecte de sa veneració de propis y extranys; y jo que visch pen-tura a n'aquesta cel·la, fa anys que'm pech a averiguar quina fou s'habitada per ell, sense èxit en ses meves in-vestigacions. Un vell me digué que per referencia sabia

qu'aquells senyors francesos visqueren baix de tot des corredor, mentres qu'altre afirmava esser de ses primeres sa que los albergà un hivern. També n'hi hà que diuen si s'afavorida fou sa tercera, avuy propietat des cèlebre baix Uetam, per que a n'aquell porxo's trobà una taula y tinter; com si ningú pogués escriure més que sa companyera des músich malalt.

En vista de que totes aquestes apreciacions no passen d'asserto y resten dins grossa boyra, jo m'atench a lo que diu sa propia escriptora dins es seu llibre «Un hiver a Majorque» y mantinch s'opinió de que foren sa segona y tercera: mes aquesta es molt poch autorisada y hi hà que descartarla per atendre a sa des persones competents es dia que la donin.

Y ja que de Chopin se tracta, no ve mal fer menció d'un suelto publicat s'altre dia per un diari de Palma.

Per ses festes de Pasqua pareix que mos faràn visita una nombrosa caravana francesa composta en sa major part de professors, músichs, artistes y literats. Allà hont més se detindràn serà a Valldemosa, vinguent preparats pera rendir home-

natge a sa genial escriptora George Sand, si be no diu en quina forma. També a Palma donaràn conferencies referents a ses obres de sa que compartí ab so músich esmentat ses crueses d'una hivernada dins aquests penyals, invitant a n'es intellectuals mallorquins.

No falten dins sa illa persones que saben apreciar es mèrit de tal novelista, admirant son ingeni, talent y feconda imaginació, però crech també que molts no hauràn oblidat es injuriosos conceptes de que's val dins unes belles pàgines, pera desacreditar es nostro país y sos paysans.

Sobre axò hi hà molt que dir, y si be ho ermenussavem, pintura acabariem per justificar es seu desbordament contra nosaltres. Però com tot fill està obligat a defensar sa mare, no sé fins a n'a quin punt porèm texir llores a n'es que públicament l'ha escarnida y humiliada.

Es temps dirà si ell es suficient pera perdonar agravis, oblidar injuries y dolcificar lo que fins avuy havia estat aspre y amarch.

COLOMA ROSSELLÓ DE SANS.

Valldemosa. Febrer de 1911.

UN ACTE DE JUSTICIA ENVERS LA DONA ESPANYOLA

LA distingida professora donya Rafaela Sánchez Aroca, qui es avuy una de les dònnes qui treballen ab més entusiasme y activitat pera la cultura de la dòna en Catalunya, acaba d'esser agraciada per l'Estat ab una pensió que li permet passar sis mesos en l'extranger dedicada al estudi de la educació femenina en Fransa, Bèlgica y Italia.

Plàunos felicitar al Ministeri d'Instrucció Pública y especialment al digne y il·lustre Director general d'Ensenyansa don Rafael

Altamira de la bona obra qu'han iniciat ocupant-se de perfeccionar la educació de la dòna espanyola, qui n'està molt necessitada, y axis mateix del bon acert en anomenar la senyoreta Sánchez Aroca, qual intel·ligent activitat es garantia de lo molt que sabrà aprofitar el temps — potser un

poch curt, — en benefici de la cultura patria; ja que lloables proves de la seva pericia en l'en-

senyansa té donades desde'l temps que desempenya (a gran satisfacció de dexebls y companys), lo seu delicat comès en la Escola d'Arts y Oficis de Gracia y en l'Institut Municipal de Sorts-muts de Barcelona.

FEMINAL, al despedir la valenta professora, li desitja moltes felicitats en son viatge, que serà de laboriosa varietat, esperant que a son retorn, la seva obra de cultura en

nostres escoles d'Art serà encara més feconda y més complerta, sense comptar qu'ella, qui posseheix l'encant de la terra andalusa hont nasqué unit a una remarcable cultura, farà quedar be en l'extranger a la dòna espanyola... lo que serà una obra meritoria. — F.

Donya Rafaela Sánchez Aroca

ENTORN DEL FEMINISME EXTRANGER

Les Banqueres en el Canadà

Pera conexement y meditació dels anti-feministes, ens apremem a revelar una sèrie de fets que tendexen a provar que'ls banquers femenins son més fidels que'ls banquers masculins.

Existeix a Joplin, Missouri, una banca fundada per una dona en 1902, qui, ab un capital de 5.000 dollars, posseheix un sobrant d'un quart de milió de dollars; dita Banca té 476.579 dollars de dipòsits. El gerent, el subgerent i tres dels comptadors son dones, sense comptar altra dependència subalterna.

Al Estat de Yowa existexen actualment catorze caxeres y divuyt sub-caxeres, la major part de les quals han guanyat llur posició actual després d'haver debutat com senzilles dependents.

Es sabut en aquells païssos que, may una banca dirigida per una dona ha quebrat y que may una dona a qui hagi sigut donat un càrrech de confiança en una banca, ha abusat d'aquella confiança, mentres que, en el sol Estat de Yowa, trentas cases bancaries dirigides per homes, han quebrat, entrenant sis suicidis y sis condemnes d'homes en judici criminal.

Hèusaquí una lliçó a ensenyar als accionistes de nostres banques y que podria obrir una nova carrera a la dona.

SENYORES No sufriran dolors ni molesties de la menstruació, prenent el maravellós **"The Tongu"** ¡Calma y alivia desseguida!

Farmacies Dr. Segalà, Rambla Flors; Vda. Alsina, Passatge del Crèdit, y principals. Dr. Borisini. Apartat 419. Barcelona.

Simpàtica industria femenina

La petita població d'Orbe, en el Cantó de Vaud (Suïssa) fou víctima per allà l'any 1904 d'una extraordinària invasió d'insectes qui, uns malmetien les plantes, y altres devenien nocius pera la salut. L'Ajuntament, preocupantse de la destrucció de tan desagradables vehins, consultà un eminent naturalista suís el qui imaginà una nova industria confiada en absolut a mans de les dones, y que consistia en la fabricació de nius artificials pera col·locar-los en els arbres y sota les teulades, al objecte de protegir y cridar els aucells insectívors, dels que la comarca era mancada.

Quantitat de dones son empleades en la fabricació dels nius fidelment copiats dels nius autèntics.

Les merles y les grives foren les primeres en adoptar aquells petits palaus que's trobaven fets per miracle, y a poch a poch, altres aucells seguiren llur exemple, y vegent ab gran satisfacció els vehins d'Orbe com en menys d'un any y mitx desaparexia per complert la plaga dels insectes.

Mes es el cas que'ls aucelletes, de generació en generació, havien anat prenent amor a la benefactora y hospitalaria població, y gracies a la freqüent renovació dels nius y a la intel·ligent protecció que les dones del poblet d'Orbe dispensa als seus petits hostes emploma's, entre altres coses, vestint de punxes agudes les branques dels arbres freqüentades pels enemichs dels aucells, aquests son d'any en any més nombrosos y més civilisats envers qui'ls ha tractat ab amor, tornantlos axis d'utilitat comarcal.

VI PINEDO de Kola Compost. Tonic Nutritiu. Kola, Coca, Guarana, Cacao y Acid-fosforich. Cura: Anèmia, Raquitisme, Malalties nervioses y del Cor, Afeccions gàstriques, Digestions difícils, Atonia intestinal. — Indispensable a las senyoras durant l'embras. — Premiat varies Expos. Sens rival pera nens y vells

Jiu-jitsu femení

Sembla que a Anglaterra les dones segueixen més que may, apassionades per el Jiu-jitsu.

Les noyes prenen lliçons d'aquest art japonès y fins han adoptat el vestit següent: kimono blanch, calces de ciclista de seda negra, mitges de seda y calsat tou.

Els professors estan encantats de llurs deixebles; qui han après immediatament totes les traydories dels atachs de Jiu-jitsu.

Mes jòh senyors!... ¿per què alarmarse? Aquesta preparació a la guerra ¿no es una penyora de pau pera les families futures? Si vis pacem, para bellum.....

Modes femenines

La premsa dona compte de lo mal rebudes qu'han estat a París com a Madrid les primeres manifestacions d'una moda nova, tan higiènica com anti-estètica, tan honesta com poch graciosa: la de la faldilla-pantaló.

L'espai de que disposem avuy no'ns permet extendrens sobre aquest tema que'ns reservem tractar pròximament com li correspon.

Ens limitem a protestar de la falta de cultura d'un poble com el de Madrid y com el francès qui's diu lliure en totes ses manifestacions, y escandalisa una varietat d'indumentària femenina. — F. C.

AYGUA COLONIA ORIVE

En bondat intrínseca y agradable perfum, supera a les extrangeres de preus fabulosos. Per axò l'Aygua de Colonia nacional se ven tant. Pera mostra 3 rs. frasco. 4 litres 18 ptes. — Dipòsits: Vicente Ferrer y C.^a, Comers, 112, y Uriach y C.^a, Moncada, 20; Farmacies del Dr. Gimeno, Plassa Real, 1, y Sanchis, Rambla del Mitx, 27.

MOSAICS • E • F • ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

**CICLOS
SANROMA**
Salmon, 62.
Barcelona

POESÍES
de
Josepha Massanès

ESTÀ AGOTANTSE
LA
PRIMERA EDICIÓ

Preu: Dues pessetes

IMPOTENCIA
dels DOS sexes
Radicalment curada a tota edat per les
PILDORAS CURANIA
Nou descobriment. — Immens èxit
Tractament enèrgic y sens perill.
Curació garantida ab un sol frasc.
Discreció. — Frasc: 10 fr. ab instrucc.
Per correu ptes. 12.—Laudenot, farmach
31, Passatge du Havre, París

FÒRA PÈL MOXÍ
Polvos cosmètics de FRANCH
DEPILATORI QUE NO IRRITA LA PELL
TREU EL PEL MOXÍ EN DOS MINUTS
MATA L'ARREL
BORRELL: Comte del Assalt, 52 (Carrer Nou). - BARCELONA
S'envia per correu certificat anticipant pessetes 3 50

**¡Mares empleyeu
POLVOS NOËL**
als vostres estimats nens!
Polvos antisèptics,
refrescants y absorvents
Purament vegetals

Se usa en Hospitals y
Cases de Maternitat

De venta en Farmacies y Droguerías.
— Pots a 60, 35 y 20 cèntims. —
Agent en Espanya: JOAQUIM FAU,
ARIBAU, 72. — BARCELONA. — PODEN
USARSE EN TOTES LES EDATS.

BELLESA

Ab el preciós DEPILATORI VICTORIA
desapareix al acte el pel moxi de la cara, bras-
sos, etz., y mata l'arrel sense irritar la pell.
Se garantisa. **Un frasco: 4 pessetes.**

Venda a la farmacia Gibert, Escudillers
Blanchs, n.º 1. Barcelona. Se remet per correu
certificat, enviant 5 pessetes.

ACABA DE SORTIR

POESÍES
DE
Victoria Penya
SEGON VOLUM

Aquests dos volums contenen
tota la producció poètica de la
esquísida escriptora mallorqui-
na, y's venen a les principals
llibreries y en aquesta Adminis-
tració, — Mallorca, 287, — a
2 pessetes el volum.

¡FORA CABELLS BLANCHS!
—TINTURA SENS IGUAL—
Bayona-Pasajest

No n'usen d'altra que la sense igual
de O. BARNET, farmacèutich químic
de Bayona. Immillorable pera comu-
nicar a les canes son primitiu color.
Higiénica, inofensiva: d'us molt fàcil

¡Cuidado ab les falsificacions!
De venda: Principals perfumerías,
droguerías, perruquerías

Colecció "Varia"
Volum II

POESÍES
DE
Francesch Matheu

« 50 cèntims. »

Pelleteria La Siberia

Preu fixo ♦ On parle français
Rambla de Catalunya, 15

IMMENS ASSORTIT de tota
classe de confeccions y echarpes
de pell. **Martes. - Renards. -**
Chinchilles. - Nutries. - Ar-
minis. - Skungs, etz., etz.
Corts Catalanes, 624

400 planes

500 gravats

RODA'L MON Y TORNA AL BORN

Viatge al voltant del món per OLAGUER JUNYENT. — Ab un pròlech de MIQUEL UTRILLO

15 pessetes

Se ven per tot